

Kulturværdiudvalgets Beretning for 1993

Indholdsfortegnelse

- [Resumé:](#)
- [Om forhåndsgennemgang og udførselstilladelse](#)
- [Udvalgets forbehold](#)
- [Individuelle ansøgninger](#)
- [Erhvervelser](#)
- [C.W.Eckersberg: Portræt af Bertel Thorvaldsen](#)
- [Georg Brandes originalmanuskript til "William Shakespeare"](#)
- [Regnskab for 1993](#)

Resumé:

Kulturværdiudvalget har afholdt 4 møder i 1993.

Udvalget har forhåndsgennemgået 63 kataloger omfattende 85.000 katalognumre over antikviteter, malerier, bøger, breve, manuskripter m.m. I forbindelse med forhåndsgennemgangen tog Kulturværdiudvalget forbehold over for 14 kulturgenstande. Der blev efterfølgende nedlagt udførselsforbud overfor 1 genstand. Udvalget har endvidere behandlet 67 individuelle ansøgninger fra antikvitetshandlere, antikvarboghandlere, privatpersoner og repræsentanter for udenlandske auktionsfirmaer m.fl. Overfor 1 genstand nedlagde udvalget udførselsforbud. Der blev givet tilladelse til midlertidig udførsel af 4 malerier og antikviteter til udstillinger i udlandet. Udvalget har i 1993 erhvervet 2 kulturgenstande. Udvalget har endvidere deltaget i arbejdet med at fastlægge en national procedure for det nye regelsæt om udførsel af kulturgenstande til lande uden for EU i henhold til Rådets forordning nr. 3911/ af 9. december 1992. Udvalget behandlede 31 ansøgninger om midlertidig udførsel af 640 genstande i henhold til de nye EU-regler, der trådte i kraft 1.april 1993.

[Til toppen](#)

Om forhåndsgennemgang og udførselstilladelse

En betydelig del af udvalgets arbejde har som tidligere været forhåndsgennemgangen af auktionkataloger. Der er truffet aftale med 6 auktionshuse om forhåndsgennemgang, en procedure der i praksis tillige udføres for enkelte andre auktionshuse og bogantikvariater uden formel aftale. Arbejdet foretages af udvalgets medlemmer og deres institutioner samt de tilknyttede netværksinstitutioner: Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot, Kunstakademiets Bibliotek, Kunstindustrimuseet, Musikhistorisk Museum, Rosenborgsamlingen og Tøjhusmuseet. Fremgangsmåden i forbindelse med forhåndsgennemgangen er fastlagt i bekendtgørelsens § 9 og går ud på, at udvalget før auktionen foretager en foreløbig gennemgang af kataloget og eventuelt en besigtigelse af visse genstande. Udvalgets forbehold angiver de genstande og værker, der kræves forelagt udvalget før tilladelse til udførsel kan gives. Hvis en ansøgning om udførselstilladelse afslås skal Kulturværdiudvalget i medfør af lovens § 11 fremsætte et købstilbud, der svarer til

hammerslagsprisen med tillæg af auktionsomkostninger og svarende til købers nettokøbspris. Forhåndsgennemgangen kan bevirke, at udvalget indstiller til Kulturministeren at træffe beslutning i henhold til lovens dispensationsbestemmelser, jfr. § 2, stk.4. Katalognumre, for hvilke der ikke tages forbehold, kan omvendt frit udføres efter auktionen.

[Til toppen](#)

Udvalgets forbehold

I forbindelse med forhåndsgennemgangen tog Kulturværdiudvalget forbehold overfor 14 genstande og værker. Af disse blev 6 genstande solgt til danske museer; i 7 tilfælde blev genstandene enten trukket tilbage eller opnåede ikke minimumssalgprisen (100.000 kr.) men i et tilfælde købte udvalget genstanden til varig placering i Danmark.

[Til toppen](#)

Individuelle ansøgninger

Det fremgår af lovens § 11, at Kulturværdiudvalget skal fremsætte et tilbud om erhvervelse af genstanden til markedsprisen, såfremt en ansøgning om udførselstilladelse afslås. Genstandens værdi fastsættes efter råd fra særligt sagkyndige. Som rådgivere for udvalget er udpeget Foreningen af Auktionsledere i Danmark, Dansk Antikvitetshandler Union, Den Danske Antikvarboghandlerforening og Kunst- og Antikvitetshandlerringen. I den sagkyndige bedømmelse kan inddrages udenlandsk sagkundskab. Det står ejeren frit for at acceptere udvalgets tilbud, idet genstanden kan handles frit i Danmark. I et tilfælde nedlagde udvalget udførselsforbud.

[Til toppen](#)

Erhvervelser

C.W.Eckersberg: Portræt af Bertel Thorvaldsen

Portrættet blev solgt på Kunsthallens auktion 15. november 1993 til en udenlandsk køber. Udvalget besluttede imidlertid efterfølgende at afslå ansøgning om udførselstilladelse og erhvervede maleriet, der herefter blev overdraget Thorvaldsens Museum. Portrættet blev malet under Thorvaldsens ophold i Danmark i 1819-20 og fuldendt i maj 1820. Skønt den berømte billedhugger nok er den danske kunstner, der oftest er blevet portrætteret udmærker professorkollegaen C.W.Eckersbergs maleri sig ubetinget, både ved sin kunstneriske kvalitet og sin intensitet. Ser man bort fra Eckersbergs eget pragtportræt fra Rom 1814, er langt den største del af Thorvaldsen portrætterne fra de senere år. Alene da Thorvaldsen rejste fra Danmark til Italien en sidste gang i 1841 portrætteredes han 17 gange på vejen ned gennem Tyskland. Fra 1820'erne eksisterer der til gengæld ikke mange portrætter og Eckersbergs billede viser både det rastløse søgende og meditativt hvilende i billedhuggerens karakter, før Thorvaldsen selv bliver forherliget som monument.

[Billede](#)

[Til toppen](#)

Georg Brandes originalmanuskript til "William Shakespeare"

Udvalget afslog en ansøgning om udførselstilladelse for Brandes originalmanuskript til værket om William Shakespeare fra 1895-96 og erhvervede i henhold til lovens § 11 efterfølgende manuskriptet, der blev overdraget til Det Kgl. Bibliotek. Udvalget lagde i sin afgørelse vægt på, at der er tale om et interessant og vigtigt arbejdsmanuskript til et af Brandes hovedværker, der var med til at gøre ham kendt i udlandet. I den internationale Shakespeare-forskning har hans bidrag stadig status som et hovedværk. Det har været væsentligt at kunne bevare manuskriptet i Danmark og lade det indgå i Brandes-arkivet på Det Kgl. Biblioteks Håndskriftafdeling, der er selve centret for den Brandes-forskning, der foregår på nationalt og internationalt plan.

[Billede](#)

[Til toppen](#)

Regnskab for 1993

Fra finansåret 1992 er kumulativt overført 1.697.508 kr. til finansåret 1993. Sammen med finanslovsbevillingen på 2.844.100 kr. har Kulturværdisudvalget haft i alt 4.541.608 kr. til disposition i 1993. Udvalget har afholdt udgifter på tilsammen 574.124 kr. Den uforbrugte del af bevillingen, er kumulativt overført til 1994. Kulturværdisudvalget, den 27. oktober 1994

[Til toppen](#)